



Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Mateřská škola Doksy - Staré Splavy,
Jezerní 74, okres Česká Lípa**

Jezerní 74, 471 63 Staré Splavy

Identifikátor školy: 600 074 595

Termín konání inspekce: 22. až 25. listopadu 2004

Čj.:	h4-1426/04-1076
Signatura:	kh1zy115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Doksy - Staré Splavy byla zřízena usnesením Zastupitelstva města Doksy ze dne 19. září 2002 č. j. 74/02. Základní škola má kapacitu 35 žáků. Ve školním roce 2004/2005 dochází do čtyř ročníků ve dvou třídách (1+5 a 2+3) 33 žáků. Jedno oddělení školní družiny má kapacitu 25 žáků. Kapacita mateřské školy je 25 dětí, ve školním roce 2004/2005 je k docházce přihlášeno 14 dětí ve věku 2 až 6 let. Provoz mateřské školy je od 6:00 do 16:00 hodin. Od 6:00 do 7:45 a odpoledne od 14:30 do 16:00 se spojuje provoz mateřské školy a školní družiny. Součástí školy je školní jídelna, která poskytuje možnost celodenního stravování a zajišťuje pitný režim dětí i žáků.

Základní škola vyučuje podle programu Základní škola. Východiskem programu výchovně-vzdělávací práce mateřské školy byl Rámcový program pro předškolní vzdělávání.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech základní školy (český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech základní školy (český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.
- Personální, materiálně-technické podmínky a průběh vzdělávání a výchovy v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v základní škole zajišťují tři učitelky včetně ředitelky, která jako jediná splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ze dvou nekvalifikovaných učitelek jedna dokončuje studium pedagogické fakulty, druhá je kvalifikovanou vychovatelkou školní družiny a vyučuje pouze na částečný úvazek (12 hodin). Jedna učitelka mateřské školy je odborně a pedagogicky způsobilá. Od září 2004 začala studovat speciální pedagogiku v bakalářském programu. Ranní a odpolední provoz mateřské školy spojený s činností školní družiny zajišťuje odborně a pedagogicky způsobilá vychovatelka.

Organizační struktura zařízení je jednoduchá a jasná včetně stanovených kompetencí. Vzhledem k dennímu setkávání a spolupráci všech pracovníků převažuje osobní předávání informací. Různé písemné materiály jsou k dispozici v ředitelně školy. Závažnější informace jsou předmětem jednání společných porad. Jejich náplní je i řešení odborných problémů, vzájemné informování o obsahu navštívených vzdělávacích akcí, poznatky z kontrolní činnosti ředitelky atp. Vedení pedagogických pracovníků spočívá především ve vzájemných konzultacích a diskuzích. Studující učitelky přinášejí do kolektivu nové odborné poznatky, konfrontují je s praktickou zkušeností. Poznatky z kontrolní a hospitační činnosti slouží jako zpětná vazba ve vzdělávacím procesu. Ředitelka z nich vychází i při finančním hodnocení. Všechny učitelky se účastní vzdělávacích akcí. Semináře navštívené ve školním roce 2004/2005 (práce na PC, anglický jazyk, pracovní a výtvarné techniky) odpovídaly specializaci učitelek i potřebám školy.

Úroveň personálních podmínek byla hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova školy je původní rodinná vila s pozdější přístavbou. Její původní prostorové dispozice jsou dobře využité pro činnosti žáků o přestávkách i k další zájmové činnosti. Převážná část výuky probíhá ve dvou esteticky i výukově podnětných učebnách vybavených zachovalými žakovskými lavicemi a židlemi bez možnosti výškového nastavení. Částečně se vyučuje také v prostorách školní družiny a v učebně výpočetní techniky, jejichž velikost a vybavení nejsou pro vyučování z didaktického a psychohygienického hlediska optimální. V obou citelně chybí tabule, místnost školní družiny není vybavena ani lavicemi a židlemi. Pravidelně využívané dostatečné materiální zázemí (pomůcky, nástěnné obrazy, odborná a populárně-naučná literatura) učitelky doplňují pro zvýšení názornosti vlastními výukovými materiály. Nadstandardní je technické zázemí, protože škola získala čtyři počítače s tiskárnou v rámci projektu „Internet do škol“ a v soutěži „Rama – počítače do škol“ dvakrát vyhrála 100 000,- Kč, které využila na nákup dataprojektoru a notebooku.

V pozdější přístavbě budovy je umístěna mateřská škola. Velká třída i herna, samostatná ložnice a hygienické zařízení vytvářejí dobré podmínky pro její činnost. Stolky a židle jsou jedné velikosti. Vzrůstu dětí přítomných v době inspekce vyhovovaly. Uspořádání nábytku a herních koutků bylo podnětné, spolu s vystavenými pracemi dětí vytvářely příjemné a kultivované prostředí. Vybavení audiovizuální technikou, didaktickými pomůckami, hudebním nástrojem, hračkami a dalšími pomůckami je na velmi dobré úrovni, je stále doplňováno.

Školní zahrada byla přebudována na hřiště s umělým povrchem. Pro činnost dětí jsou využívány domeček, pískoviště, plastový bazének a travnatá plocha.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program základní školy a výchovně-vzdělávací program mateřské školy

Výuka v **základní škole** je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola ze dne 30. dubna 1996 č. j. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků ze dne 25. srpna 1998 č. j. 25 018/98-22.

Učební plány všech tříd a rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 ředitelka sestavila v souladu s tímto programem, hodinové dotace v ročnících i předmětech korespondují s předepsaným učebním plánem. Nabídka zájmových útvarů organizovaných školou je nadprůměrná (počítačový kroužek - čtyři skupiny, anglický jazyk – dvě skupiny, dramatický a výtvarný kroužek).

Všechny tři pedagogické pracovnice zpracovávají časově tematické plány, které schvaluje ředitelka školy. Jejich obsah koresponduje s učebními osnovami i reálnou výukou. Učitelky připravily i speciální tematické plány pro ekologickou výchovu, bezpečnost silničního provozu a ochranu člověka za mimořádných situací.

Pro dva integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola zpracovala individuální výchovně-vzdělávací programy, které však v době inspekce nebyly stvrzeny podpisem pracovníka pedagogicko-psychologické poradny, v jednom případě ani zákonného zástupce žáka.

Při zpracování programu **mateřské školy** „Barevný svět“ byly využity Rámcový program pro předškolní vzdělávání č. j.: 14 132/01-22 a publikace Barevné kamínky. Tvoří ho témata a podtémata rozdělená do jednotlivých měsíců a vzdělávací cíle na měsíce v jednotlivých oblastech uvedených v rámcovém programu. Cíle jsou velmi obecné, méně se v nich promítají reálná situace ve složení dětí i jejich individuálních možnostech. Krátkodobé týdenní plány uvádějí spíše obsah činností, méně již konkrétní dílčí úkoly. V nich uváděné „hodnocení“ se pohybuje zpravidla v kategoriích bylo - nebylo realizováno. Hodnocení činnosti školy je pečlivě zpracováno ve výroční zprávě.

Povinná dokumentace mateřské i základní školy je řádně vedena. Průkazně zachycuje průběh vzdělávání v základní škole a naplňování programu mateřské školy. Zjištěné drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Kontrolu plnění učebních osnov provádí ředitelka školy při hospitační činnosti a pravidelným sledováním záznamů v třídních knihách. ČŠI během inspekce nezaznamenala neplnění učebních osnov. V kontrolní činnosti ředitelky převažuje neformální denní sledování práce všech pracovníků i spolupráce s pedagogy. V předložených záznamech z hospitací jsou stanovené cíle hospitace, průběh i závěry. Pro výchovně-vzdělávací činnost jsou však významnější každodenní rozhovory učitelek k odborným otázkám výuky i problémům jednotlivých žáků, konzultace a společné hledání optimálního řešení.

V mateřské škole uspořádání činností a aktivit v průběhu dne zohledňuje psychohygienická hlediska. Učitelka vnímá a dobře reaguje na aktuální stav a individuální zvláštnosti dětí.

Informační systém celé školy vůči rodičům je funkční. V mateřské škole je založen především na každodenním setkávání učitelek a rodičů. Osobnímu jednání s rodiči dávají přednost také učitelky základní školy. Využívají i písemného styku (notýsky, žákovské knížky, dopisy). Pro rodiče jsou upravovány nástěnky ve vstupních prostorách budovy. V průběhu školního roku jsou svolávány rodičovské schůzky. Rodiče se mohou na své dítě informovat kdykoliv po dohodě s vyučujícími. Nabízí se jim i účast na mnoha školních akcích v průběhu celého roku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech základní školy (český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda)

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitací u všech třech učitelek, které ve škole působí. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost dvou vyučujících se ve vzdělávacím procesu projevila pouze částečně u jedné z nich ve volbě méně efektivních metod a forem práce. Její zaujetí pro vyučované předměty, osobní příklad v lidských postojích, schopnost zaujmout a přesvědčivý verbální i neverbální projev však tento nedostatek kompenzovaly.

Při přípravě na vyučování učitelky vycházely ze zpracovaných časově tematických plánů. Stanovené výchovně-vzdělávací cíle ve většině případů odpovídaly schopnostem žáků, avšak pouze výjimečně jim byly sděleny. Učivo na sebe kontinuálně navazovalo, učitelky efektivně využívaly i mezipředmětovou provázanost.

Sledované vyučovací jednotky byly převážně precizně připraveny, včetně materiálního zázemí, tabulí a účelného provázání samostatné a společné práce dvou ročníků v jedné třídě. Promyšlená stavba většiny hodin přispívala k jejich velmi dobré efektivitě. Činnosti se střídaly, byly dostatečně pestré, pro žáky zajímavé, někdy však chyběla potřebná relaxace. Učitelky kromě učebnic používaly celou řadu dalších profesionálních, případně vlastních pomůcek a ostatních materiálů (obrázky, namnožené texty) zvyšujících názornost výuky. Probírané učivo vhodně dokumentovaly na příkladech z běžného života, aplikovaly i mezipředmětové souvislosti. Vhodně zařazovaly také úvodní a průběžnou motivaci, která

žáky aktivizovala a přispívala k jejich nenásilnému zapojení do vyučovacího procesu. Žáci pracovali v lavicích i mimo ně, byli samostatní, soustředění, po celou dobu vyučování zaměstnaní. ČŠI zaznamenala velmi dobrou někdy i cílenou práci s chybou jako nedílnou součástí procesu učení. Jedna z vyučujících zařadila také počítačem podporovanou výuku, pravidelně využívala i dataprojektor. Na žácích bylo patrné, že jsou na tento systém práce zvyklí, při obsluze výpočetní techniky byli pohotoví a zruční.

Vyučování probíhalo v pozitivní atmosféře vytvořené na základě vzájemné důvěry mezi učitelkami a žáky. Stanovená pravidla chování žáci většinou respektovali, pracovali s chutí, komunikovali spontánně, bez zábran kladli otázky. I přes komplikovanou práci ve třídách se dvěma ročníky dostávali prostor pro vyjádření svého názoru. Učitelky respektovaly individuální potřeby integrovaných žáků, na druhou stranu zaměstnávaly rychlejší. Na aktuální situaci ve třídě reagovaly velmi citlivě, s vysokou mírou empatie, trpělivě žákům naslouchaly, respektovaly jejich osobnost. Pouze jedna vyučující však důsledně používala spisovnou formu českého jazyka.

Učitelky žáky velmi často chválily, oceňovaly i dílčí úspěchy, dobře reagovaly na mírné projevy vzájemné žákovské intolerance. Práci žáků průběžně hodnotily známkami i pochvalou, ve většině hodin však chybělo závěrečné zhodnocení pracovních výsledků. Sebehodnocení žáků nebylo využíváno. Žákovské písemnosti vyučující pečlivě a pravidelně kontrolovaly a opravovaly. Dle záznamů v žákovských knížkách, notýscích, v učebnicích a sešitech všechny učitelky hodnotí a klasifikují s dostatečnou frekvencí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě na prvním stupni ZŠ byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluční nástroje nemá škola popsány ani systematicky zpracovány. Vyučující však pravidelně konzultují úroveň znalostí žáků, diskutují dosahované výsledky při každodenních neformálních setkáních. Mají velmi dobrý přehled o vědomostním i dovednostním vývoji žáků. Vzdělávací cíle a výukové metody přizpůsobují jejich individuálním schopnostem.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově hodnotí ČŠI průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy

Větší část provozní doby pracuje s dětmi kvalifikovaná učitelka s dlouhodobou praxí. Její odbornost a zájem o práci se projevily ve volbě efektivních metod a pozitivním přijímání dětí. V době inspekce byly v mateřské škole tři děti. Jedno mladší tří let, dvě ve věku 4 - 5 let. Tato skutečnost práci učitelky v mnoha směrech omezovala.

Spontánní a řízené činnosti.

Sledované činnosti vycházely z týdenního plánu. Jedno z dětí se soustředilo na hru s konstruktivní stavebnicí, další dvě hry a hračky častěji střídaly. Měly k nim volný přístup. Aktivně se do činností zapojovaly. Moment ukončení her nebyl vhodně zvolen. Potřeba hry nebyla u dětí dostatečně uspokojena, chtěly v ní pokračovat. Pro společné řízené činnosti po svačině měla učitelka připraveno více různorodých aktivit, které na sebe vhodně navazovaly. Děti si v nich procvičily jemnou motoriku, řeč, rytmizaci, poznávací schopnosti, paměť, pravidla her, pohybové dovednosti i fantazii a představivost. Vhodné pomůcky, nápaditá a pro děti přitažlivá motivace, manipulování, práce s chybou i experimentování přispěly k jejich spoluúčasti. V pohybových aktivitách se děti fyzicky i psychicky uvolnily, dokázaly se

následně dobře soustředit na činnosti jazykové, rozumové a hudební. Uplatnily v nich své vlastní zkušenosti. Vzhledem k malému počtu dětí vznikalo méně příležitostí k rozvíjení sociálních dovedností. Učitelka velmi dobře vnímala možnosti dětí. Všechny zařazené činnosti byly přiměřené jejich věku a individuálním zvláštnostem obsahem, délkou i charakterem práce. Mírně převažoval slovní projev učitelky. Slovní projevy dětí vstřícně přijímala, snažila se je rozvíjet doplňujícími otázkami. Nacházela často příležitost k pochvalě dětí. Celá činnost učitelky s dětmi měla rodinný charakter.

Průběh spontánních a řízených činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

- Pohybový rozvoj odpovídal věku dětí. V průběhu dne vytvořila učitelka více příležitostí k rozvíjení jemné motoriky.
- Sebeobslužné dovednosti byly na dobré úrovni. Děti byly samostatné při stolování i hygienických úkonech.
- Úroveň vyjadřovacích schopností dětí odpovídala věku.
- Úroveň poznatků o okolním světě odpovídala věku dětí.
- Na velmi dobré úrovni se projevila představivost v pohybových a smyslových hrách.

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V mateřské škole se od počátku školního roku snížil počet docházejících dětí. V měsíci říjnu a listopadu docházely denně do mateřské školy v průměru tři děti. Tato situace bude řešena zřizovatelem i krajským úřadem.

Základní škola se snaží o smysluplnou náplň volného času žáků. Nabízí kroužky anglického jazyka, práce na počítačích, výtvarný, dramatický a pěvecký. V průběhu roku pořádá okolo 30 mimoškolních akcí. S málotřídní základní školou v Oknech pořádá různé vědomostní, sportovní a společenské akce. Žáci každoročně navštěvují Ústav sociální péče Slunečný dvůr v Jestřebí.

Majitelé rekreačních objektů umožňují škole využívat některá svá zařízení (saunu, bazén, tělocvičnu). Místní podnikatelé sponzorují školu ve formě dáreků, cen a občerstvení. Škola také úzce spolupracuje s místním Občanským sdružením za rozvoj Starých Splavů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina z usnesení Zastupitelstva města Doksy ze dne 15. 5. 2003 č. j. 55/03
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 14. února 2003 č. j. 12 956/2003-21
3. Jmenování ředitelky školy starostou města Doksy ze dne 27. listopadu 2002 č. j. KS/5222/02
4. Vzdělávací program Základní škola ze dne 30. dubna 1996 č. j. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků ze dne 25. srpna 1998 č. j. 25 018/98-22
5. Třídní knihy obou tříd ve školním roce 2004/2005
6. Třídní výkazy a katalogové listy všech ročníků ve školním roce 2004/2005
7. Rozvrhy hodin a přestávek v době inspekce

8. Záznamy o práci v zájmových útvarech ve školním roce 2004/2005
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 z 20. září 2004
10. Evidence mimoškolních akcí od školního roku 2003/2004
11. Individuální výchovně-vzdělávací programy pro integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2004/2005
12. Klasifikační řád z 1. září 2004
13. Přihlášky dětí k docházce do mateřské školy a rozhodnutí o jejich přijetí ve školním roce 2004/2005
14. Přehledy docházky dětí do mateřské školy za měsíce září, říjen a listopad 2004
15. Přehled výchovné práce v mateřské škole na školní rok 2004/2005
16. Evidenční listy dětí přijatých do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
17. Organizační struktura školy platná od 1. září 2004
18. Vnitřní řád školy s přílohami platný od 1. září 2004
19. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí v mateřské škole ze dne 18. června 2004
20. Hlášení zřizovateli o změnách v počtu dětí v mateřské škole ze dne 1. listopadu 2004
21. Zápis z pedagogické rady z 30. srpna 2004
22. Plán školní družiny na školní rok 2004/2005
23. Kompetence zástupkyně ředitelky a učitelky mateřské školy ze dne 1. září 2004
24. Provozní řád mateřské školy z 1. září 2004
25. Vnitřní řád mateřské školy pro rodiče – bez data
26. Koncepce a hlavní cíle práce mateřské školy ve školním roce 2004/2005
27. Roční plán základní a mateřské školy na školní rok 2004/2005
28. Program mateřské školy „Rok v mateřské škole – Barevný svět“
29. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
30. Rámcový program pro předškolní vzdělávání č.j. 14 132/01-22

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky je vzhledem k zájmu učitelek o další vzdělávání i velikosti spojeného zařízení na velmi dobré úrovni. Největším pozitivem bylo využívání možností individuálního přístupu k dětem i žákům.

Materiálně-technické podmínky jsou na velmi dobré úrovni především ve vybavenosti školy pomůckami, didaktickou a počítačovou technikou. Prostorové podmínky základní školy jsou velmi dobré, vynikající jsou pro činnost mateřské školy. Zřizovatel materiální rozvoj školy dosud podporoval, avšak úbytek dětí a žáků další připravované stavební úpravy i samou existenci školy znejasňuje.

Sledovaná výuka korespondovala se zvoleným vzdělávacím programem Základní škola i školním programem v mateřské škole. Hospitované hodiny měly učitelky promyšleny a pečlivě připraveny, včetně materiální podpory vyučovacího procesu. Práci se dvěma ročníky v jedné třídě úspěšně zvládaly, výuka byla efektivní. Žáci aktivně spolupracovali, dostávali prostor pro vyjádření vlastního názoru. Akceptující postoj všech učitelek vytvářel ve třídách přátelské pracovní klima.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
Členové týmu	Ing. Varja Paučková Irina Kopčanová	v. r.

V Liberci dne 9. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. prosince 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ředitelka školy Mgr. Věra Konečná	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Masarykova 28, 460 01 Liberec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	27. prosince 2004	h4-1426/04-1076
Zřizovatel	27. prosince 2004	h4-1426/04-1076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.